

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

TurismeTotal

La ruta de la mineria

Un viatge des de la prehistòria fins a l'actualitat que permet conèixer els diversos sistemes d'extracció de minerals i la vida dels miners

The Mining Tour

Close to Barcelona

La ruta de la mineria

A prop de Barcelona

La ruta de la minería

Cerca de Barcelona

La route des mines

Près de Barcelone

La ruta de la mineria és una proposta que, seguint més o menys el curs del Llobregat, inclou vuit escenaris diferents a través dels quals es poden resseguir les diverses característiques geològiques de les explotacions i l'evolució dels sistemes de treball en la mineria, des de la prehistòria fins a l'alba del segle XXI.

Cronològicament, la ruta s'inicia en el neolític mitjà, fa quasi sis mil anys, gràcies a les excavacions realitzades a Gavà, que van posar al descobert les mines en galeria més antigues del continent europeu.

La ruta continua amb dos elements propers. D'una banda, l'experiència universitària que ens aporta el Museu de Geologia Valentí Masachs, a Manresa i, de l'altra, l'empresa Canteras del Llobregat, a Sant Vicenç de Castellet, d'on s'extreu la seva famosa pedra. Prop d'allà trobem un nou protagonista: la sal. Explotades des del neolític i valorades pels romans, les mines de sal de Cardona són un exemple únic.

Els municipis miners de Cercs, Figols, Vallcebre, Saldes i Guardiola constitueixen la Ruta Minera on el visitant pot conèixer el món del carbó a partir de la visita al Museu de les Mines de Cercs, que inclou la galeria Sant Romà, les mines a cel obert de Fumanya, a Figols i a Vallcebre, l'exposició de maquetes i fotografies de les mines de carbó de Saldes i la mina de Riutort, a Guardiola, on encara regalima petroli.

Acabarem al Clot del Moro (Castellar de n'Hug), a les restes de l'antiga fàbrica modernista, que avui acullen el Museu del Cement Asland.

Amb la col·laboració del Sistema del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya

Oficina de Promoció Turística

Travessera de les Corts, 131-159
Recinte Maternitat. Pavelló Lactància
08028 Barcelona
T 934 022 966 / F 934 022 968
op.turistica@diba.es
www.turismetotal.org

La ruta de la minería

Un viaje desde la prehistoria hasta la actualidad que permite conocer los diversos sistemas de extracción de minerales y la vida de los mineros

La ruta de la minería es una propuesta que, siguiendo el curso del Llobregat, incluye ocho escenarios diferentes a través de los cuales se pueden recorrer las diversas características geológicas de las explotaciones y la evolución de los sistemas de trabajo en la minería, desde la prehistoria hasta el amanecer del siglo XXI.

Cronológicamente, la ruta se inicia en el Neolítico medio, hace casi seis mil años, gracias a las excavaciones realizadas en Gavà, que pusieron al descubierto las minas en galería más antiguas del continente europeo.

La ruta continúa con dos elementos cercanos. Por una parte, la experiencia universitaria que nos aporta el Museo de Geología Valentí Masachs, en Manresa y, por otra, la empresa Canteras del Llobregat, en Sant Vicenç de Castellet, de donde se extrae su famosa piedra. Cerca de allí nos encontramos con un nuevo protagonista: la sal. Las minas de sal de Cardona, explotadas desde el Neolítico y valoradas por los romanos, son un ejemplo único.

Los municipios mineros de Cercs, Fígols, Vallcebre, Saldes y Guardiola constituyen la ruta minera en la que el visitante puede conocer el mundo del carbón a partir de la visita al museo de las Minas de Cercs, que incluye la galería Sant Romà, las minas a cielo abierto de Fumanya, en Fígols y en Vallcebre, la exposición de maquetas y fotografías de las minas de carbón de Saldes y la mina de Riutort, en Guardiola, donde aún rezuma el petróleo.

Finalizaremos la visita en Clot del Moro (Castellar de n'Hug), en los restos de la antigua fábrica modernista, que actualmente albergan el Museo del Cemento Asland.

The Mining Tour

A journey from prehistory to the present time that will allow visitors to learn about the different systems of ore extraction and the daily life of miners

The mining tour follows, more or less, the course of the river Llobregat and includes eight different scenarios through which visitors will be able to follow the different geological features of the exploitations and the evolution of the different work systems in the mining industry – from prehistory to the dawn of the 21st century.

Chronologically, the visit starts at the Middle Neolithic period – almost six thousand years ago – with the excavations carried out at Gavà that uncovered the oldest gallery mines in Europe.

The visit continues with two close elements – on one hand, the university experience of the Valentí Masachs Geology Museum in Manresa, and, on the other hand, the company Quarries of the Llobregat in Sant Vicenç de Castellet, from which its well-known stone is extracted. Close to the quarries, we find a new main element – salt. The salt mines of Cardona, worked since the neolithic period and praised by the Romans, are a unique example.

The mining towns of Cercs, Figols, Vallcebre, Saldes and Guardiola make up the Mining Tour in which visitors will learn about the world of coal in their visit to the Mining Museum of Cercs, that includes the Sant Romà gallery, the open-cast mines of Fumanya, in Figols and in Vallcebre, the exhibition of models and photographs of the coalmines of Saldes and the mines of Riutort, in Guardiola, in which oil still oozes.

The visit ends at The Moor Pit (Castellar de n'Hug) – the remains of a Modernista factory houses today the Asland Cement Museum.

La route des mines

Un voyage qui nous transporte depuis la préhistoire jusqu'à nos jours pour nous faire connaître les différents systèmes d'extraction des minéraux ainsi que la vie de mineurs

Suivant à peu près le cours de la rivière Llobregat, la route des mines vous emmène à la découverte de huit itinéraires différents permettant connaître les différentes caractéristiques géologiques des exploitations et l'évolution des systèmes de travail dans les mines, depuis la préhistoire jusqu'à l'aube du XXIème siècle.

Suivant un ordre chronologique, la route commence au néolithique moyen –il y a presque six-mille ans. En effet, grâce aux fouilles réalisées à Gava nous pouvons aujourd'hui visiter les mines en galerie les plus anciennes du continent européen.

La route continue par deux éléments proches. D'un côté, l'expérience universitaire apportée par le Musée de Géologie Valentí Masachs de Manresa et, de l'autre, l'entreprise Canteras de Llobregat, à Sant Vicenç de Castellet, lieu d'extraction de sa pierre si réputée. Puis, pas très loin non plus, nous rencontrons un nouvel élément d'intérêt : le sel.

Exploitées depuis le néolithique et très appréciées par les romains, les mines de sel de Cardona sont un site unique. Les régions minières de Cercs, Figols, Vallcebre, Saldes et Guardiola forment la Route des mines qui permet au visiteur de s'approcher du monde du charbon en visitant le Musée des Mines de Cercs –avec la Galerie Sant Romà-, les mines à ciel ouvert de Fumanya, à Figols et à Vallcebre, l'exposition de maquettes et photographies des mines de charbon de Saldes et la mine de Riutort, à Guardiola, d'où le pétrole s'écoule toujours.

La route termine au Clot del Moro (Castellar de n'Hug), par la visite des restes de l'ancienne usine moderniste dans le cadre du Musée du Ciment Asland.

1 Mines prehistòriques de Gavà

Minas prehistóricas de Gavà
Prehistoric Mines of Gavà
Mines préhistoriques de Gavà

Rafael de Casanovas, s/n (Mines)
08850 Gavà

T 936 382 570 / 936 623 585

<http://mines.gavaciutat.net>

Fa uns sis mil anys va començar l'explotació de les mines de Gavà, el complex miner en galeria més antic dels que s'han trobat a Europa. Durant un mil·lenni, que correspon al neolític mitjà, es va anar creant una complexa xarxa subterrània, constituïda per pous, galeries, distribuïdors i sales disposades a diferents nivells i comunicades entre si amb la finalitat d'extreure'n diversos minerals –òpal, sílex i ocre– el principal dels quals era la variscita, mineral de color verd semblant a la turquesa i que s'emprava per a la confecció d'ornaments personals. Després de més de vint anys d'excavacions arqueològiques, han estat trobades una setantena de boques de mina, que permeten recorreguts de fins a quaranta-cinc metres de profunditat en algunes d'elles i l'observació de sales, la més gran de les quals ocupa una superfície de 16m² i 6,5 metres d'alçada.

Hace unos seis mil años comenzó la explotación de las minas de Gavà, el complejo minero en galería más antiguo de los que se han encontrado en Europa. Durante un milenio, que corresponde al Neolítico medio, se fue creando una compleja red subterránea, constituida por pozos, galerías, distribuidores y salas dispuestas en diferentes niveles y comunicadas entre sí con la finalidad de extraer diversos minerales –ópalo, sílex y ocre– el principal de los cuales era la variscita, mineral de color verde parecido a la turquesa y que se utilizaba para la confección de ornamentos personales. Tras más de veinte años de excavaciones arqueológicas, se han encontrado unas setenta bocas de mina, que permiten recorridos de hasta 45 metros de profundidad en algunas de ellas, y también se pueden observar las salas, la mayor de ellas ocupa una superficie de 16 m² y 6,5 metros de altura.

Some six thousand years ago the mines of Gavà started to be exploited; they were the oldest gallery mining complex found in Europe. In the course of a thousand years, which corresponded to the Mid Neolithic Period, a complex underground network was developed. It contained shafts, galleries, halls and rooms at different levels and they were all connected with the purpose of extracting several ores – opal, flint, and ochre –, the most important of which was variscite – a green mineral similar to turquoise. Variscite was used in the manufacture of personal ornaments. After more than twenty years of archaeological excavations, seventy mine entrances have been found, under which galleries of up to forty-five metres deep and rooms, the biggest of which is 16 square metres and 6.5 metres high, have been discovered.

Les mines de Gavà forent explotades per la primera vegada il y a six-mille ans : il s'agit de l'ensemble minier en galerie le plus ancien connu en Europe. Pendant mil ans –époque qui correspond au néolithique moyen– un réseau souterrain complexe fut créé, composé de puits, galeries, halls, et salles situées à plusieurs niveaux et reliées entre elles afin d'extraire plusieurs minéraux –opale, sílex, ocre- parmi lesquels la variscite (minéral vert similaire à la turquoise utilisé pour la confection d'ornements personnels) était le plus important. A la suite de plus de vingt ans de fouilles archéologiques près de soixante-dix ouvertures de mine ont été trouvées. Celles-ci permettent de parcourir jusqu'à quarante-cinq mètres sous-terre et de visiter les différentes salles, dont la plus vaste mesure 16 m² et 6,5 mètres de haut.

2 Canteras del Llobregat

Canteras del Llobregat
Canteras del Llobregat
Canteras del Llobregat

Polígon industrial Pla de les Vives, s/n
Ctra. d'Abdera a Manresa, km 19,6
08295 Sant Vicenç de Castellet

T 938 331 600

Canteras del Llobregat és una empresa en actiu dedicada als treballs i comercialització de marbres, granits, pedra calcària de Sant Vicenç i altres materials. A les seves instal·lacions es pot observar la conversió de grans blocs de pedra en làmines, gràcies a l'acció dels telers, i la seva posterior transformació en peces de gran diversitat.

Molt a prop de la fàbrica, Canteras del Llobregat explota la pedrera El Roure, de la qual s'extreu la pedra grisosa coneguda amb el nom de calcària de Sant Vicenç i molt apreciada per la indústria de la construcció per la seva ductilitat.

La visita a l'empresa permet seguir tot el procés muntant el qual, a partir de la pedra, es creen tot un seguit d'objectes molt diversos que formen part del nostre paisatge més quotidià.

Canteras del Llobregat es una empresa en funcionamiento dedicada a los trabajos y la comercialización de mármoles, granitos, piedra calcárea de Sant Vicenç y de otros materiales. En sus instalaciones se puede observar la conversión de grandes bloques de piedra en láminas, gracias a la acción de los telares, y su posterior transformación en piezas de gran diversidad.

Muy cerca de la fábrica, Canteras del Llobregat explota la pedrera El Roure, de la que se extrae la piedra grisácea conocida con el nombre de calcárea de Sant Vicenç y que, por su ductilidad, es muy apreciada por la industria de la construcción.

La visita a la empresa permite seguir todo el proceso mediante el cual, a partir de la piedra, se crea un conjunto de objetos muy diversos que forman parte de nuestro paisaje más cotidiano.

Located in the village of Sant Vicenç de Castellet, Quarries of Llobregat is a company devoted to the work and marketing of materials such as marble, granite, and calcareous stone from Sant Vicenç and other materials. At the factory, visitors can follow the process of turning big stone blocks into plates through the action of looms and their transformation into a great variety of pieces used in construction.

Near the factory, Quarries of Llobregat exploits a quarry called El Roure, from which a greyish stone known as 'the calcareous stone of Sant Vicenç', which is appraised in this building industry for its ductility, is extracted.

During the visit to the company, visitors can follow the whole process by which, starting with stone, a great variety of objects which are part of our everyday life are created.

Canteras del Llobregat est une entreprise en actif consacrée à la transformation et commercialisation de marbres, granits, pierre calcaire de Sant Vicenç et autres matériaux. La visite de ses installations permet d'observer comment les grands blocs en pierre sont découpés en tranches par l'action de machines de découpe, puis postérieurement transformés en pièces diverses.

Très près de l'usine, Canteras del Llobregat exploite la carrière El Roure, le site d'extraction de la pierre grise connue sous le nom de "la calcaire de Sant Vicenç", très appréciée par l'industrie de la construction en raison de sa ductilité.

La visite de la société permet de suivre tout le processus moyennant lequel, à partir de la pierre, sont créés toute sorte d'objets qui font partie de notre paysage quotidien.

3 Museu de Geologia Valentí Masachs

Museo de Geología Valentí Masachs

Valentí Masachs Geology Museum

Musée de Géologie Valentí Masachs

Av. Bases de Manresa, 61-73

08240 Manresa

T 938 777 241

---

www.geomuseu.upc.es

El Museu de Geologia Valentí Masachs és el museu de l'Escola de Mineria de la Universitat Politècnica de Catalunya. La seva visita se centra en el coneixement i reconeixement dels minerals, de les roques i dels fòssils i les aplicacions industrials dels materials geològics, especialment dels minerals i les roques. A més, posa un èmfasi especial en les roques ornamentals, les seves propietats i l'àmplia varietat de les aplicacions que tenen.

El Museu organitza, també, recorreguts geològics i miners guiats pels voltants de la UPC a Manresa, en especial per les conques mineres veïnes al Bages i al Berguedà.

El Museo de Geología Valentí Masachs es el museo de la Escuela de Minería de la Universidad Politécnica de Cataluña. Su visita se centra en el conocimiento y el reconocimiento de los minerales, las rocas, los fósiles y de las aplicaciones de los materiales geológicos, especialmente de los minerales y las rocas. Además, marca especial énfasis en las rocas ornamentales, en sus propiedades y en la amplia variedad de aplicaciones que tienen.

El museo también organiza recorridos geológicos y mineros guiados por los alrededores de la UPC en Manresa, en especial por las cuencas mineras vecinas en el Bages y el Berguedà.

The Valentí Masachs Geology Museum is the museum of the Mining School. The visit to the museum focuses on learning and recognising minerals, rocks and fossils, and the industrial uses of geological materials – particularly minerals and rocks. There is also a special emphasis on ornament rocks, their properties and the great variety of uses they have.

The Museum also organises geological and mining guided tours around the University in Manresa – specially to the nearby mining areas at the Bages and Berguedà regions.

Le Musée de géologie Valentí Masachs est le musée de l'École des Mines de l'Université Polytechnique de Catalogne. Son contenu est consacré à la connaissance et à l'identification des minéraux et des roches. En outre, sont mise en avant les pierres ornementales, ses propriétés et ses multiples applications.

Le Musée organise également des parcours géologiques et miniers guidés dans les alentours de l'UPC à Manresa, notamment dans les régions minières voisines au Bages et au Berguedà.

4 Parc Cultural de la Muntanya de Sal

Parque Cultural de la Montaña de Sal

Salt Mountain Cultural Park

Parc Cultural de la Montagne de Sel

Mina, s/n
08261 Cardona

T 938 692 475

www.salcardona.com

La muntanya de sal de Cardona es va originar fa quaranta milions d'anys quan el braç de mar que cobria la depressió central de Catalunya va quedar aïllat de la resta de la mar de Tetis. El seu asseccament va provocar la precipitació de les sals, i posteriors moviments tectònics van donar origen a un fenomen únic al món: el diapir de Cardona.

La sal de Cardona va ser extreta a cel obert i va ser d'una importància cabdal des del neolític fins al segle XIX. L'explotació subterrània es va iniciar a principis de segle XX i va durar fins el 1990, després d'haver estat una de les mines salines més importants d'Europa.

Després de visitar els exteriors de la mina (exposicions, maquinària, artesanía...), es pot accedir a l'interior de la muntanya de sal a través d'una galeria de 270 metres de longitud –La Minilla– rica en formacions i cromàticament esplèndida.

La montaña de sal de Cardona se originó hace cuarenta millones de años cuando el brazo de mar que cubría la depresión central de Cataluña quedó aislado del resto del mar de Tetis. Su secamiento provocó la precipitación de las sales, y posteriores movimientos tectónicos dieron origen a un fenómeno único en el mundo: el diapiro de Cardona.

La sal de Cardona fue extraída a cielo abierto y tuvo una importancia crucial desde el Neolítico hasta el siglo XIX. La explotación subterránea se inició a principios del siglo XX y duró hasta 1990, tras haber sido una de las minas salinas más importantes de Europa.

Después de visitar los exteriores de la mina –exposiciones, maquinaria, artesanía...– se puede acceder al interior de la montaña de sal a través de una galería de 270 metros de longitud, La Minilla, rica en formaciones y cromáticamente fantástica.

The salt mountain of Cardona originated forty million years ago when the inlet covering the central depression of Catalonia became isolated from the rest of the Tetis Sea. This mass of water dried and caused the precipitation of salt which, together with later tectonic movements, gave rise to a unique phenomenon in the world – the diapir of Cardona.

The salt of Cardona was open-cast exploited from the Neolithic Period to the 19th century. Underground exploitation started at the beginning of the 20th century and ended in 1990, after being one of the most important salt mines in Europe. After visiting the outside of the mine (exhibitions, machinery, arts and crafts...), the inside part of the salt mountain can be accessed through the Minilla, a 270-metre gallery with wonderful formations and colours.

L'origene de la montagne de sel de Cardona remonte à quarante millions d'années, quand le bras de mer couvrant la dépression centrale de Catalogne resta isolé du reste de la mer de Tetis. Son assèchement donna lieu à la précipitation des sels et les mouvements tectoniques postérieurs créèrent un phénomène unique au monde : le diapir de Cardona.

Le sel de Cardona, extrait à ciel ouvert, fut très important depuis l'époque néolithique jusqu'à la XIXème siècle. L'exploitation souterraine, qui commença au début du XXème siècle, se prolongea jusqu'en 1990, après avoir été l'une des mines de sel les plus importantes d'Europe.

Après la visite de l'extérieur de la mine (expositions, machines, artisanat...) le visiteur peut pénétrer à l'intérieur de la montagne de sel à travers une galerie de 270 mètres de long –appelée La Minilla– riche en formations et d'une grande beauté chromatique.

5 Museu de les Mines de Cercs

Museo de las Minas de Cercs

The Mining Museum of Cercs

Musée des Mines de Cercs

Plaça Sant Romà, s/n

Colònia Sant Corneli

08698 Cercs

T 938 248 187 / 938 249 025

www.diba.es/museus/mmcerchs.htm

Les instal·lacions de la colònia obrera de Sant Corneli i la galeria minera de Sant Romà constitueixen, avui, un complet centre d'interpretació dedicat a la mineria del carbó del Berguedà, una comarca que va viure de l'extracció d'aquest mineral. El Museu de les Mines de Cercs forma part del sistema del Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya i recrea d'una manera global tots els aspectes relacionats amb la vida que es va desenvolupar al voltant de l'extracció del carbó, des dels orígens fins a l'actualitat amb una especial atenció per la seqüència històrica i el protagonista indiscutible de l'activitat: el miner.

La visita permet accedir amb un tren miner a la galeria Sant Romà. Un recorregut de 450 metres a través del qual s'explica l'evolució tècnica i l'organització del treball a les mines, des de mitjans del segle XIX fins als nostres dies, i a partir de la recreació de les condicions de treball de cada època.

Las instalaciones de la colonia obrera de Sant Corneli y la galería minera de Sant Romà constituyen, actualmente, un completo centro de interpretación dedicado a la minería del carbón del Berguedà, una comarca que vivió la extracción de este mineral. El Museo de las Minas de Cercs forma parte del sistema del Museo Nacional de la Ciencia y la Técnica de Cataluña y recrea de una manera global todos los aspectos relacionados con la vida que se desarrolló alrededor de la extracción del carbón, desde sus orígenes hasta la actualidad, con una especial atención por la secuencia histórica y el indiscutible protagonista de la actividad: el minero.

La visita permite acceder con un tren minero a la galería Sant Romà. Un recorrido de 450 metros a través del cual se explica la evolución técnica y la organización del trabajo en las minas, desde mediados del siglo XIX hasta nuestros días, a partir de la recreación de las condiciones de trabajo de cada época.

The facilities of the working community of Sant Corneli and the mining gallery of Sant Romà are today a comprehensive interpretation centre devoted to the coal mining industry of the Berguedà – a region that lived from the extraction of that mineral.

The Mining Museum of Cercs is part of the Science and Technology National Museum of Catalonia system. It reproduces, as a whole, all the aspects related to the way of life developed around coal mining, from its origins to the present time, paying special attention to the historic sequence and to the key leader of the activity – the miner.

Visitors can access the gallery of Sant Romà by a mining train; a 450-metre trip during which the technical development and the working organisation at the mines are explained, thanks to the reproduction of the working conditions of every period.

De nos jours, l'ensemble de la colonie ouvrière de Sant Corneli et la galerie minière de Sant Romà constituent un centre d'interprétation complet consacré à l'extraction minière du charbon de la région du Berguedà, une région qui vécut de l'extraction de ce minéral.

Le Musée des Mines de Cercs fait partie du réseau du Musée National de la Science et la Technique de Catalogne et présente de façon globale tous les aspects liés à la vie autour de l'extraction du charbon, depuis les origines jusqu'à nos jours, portant une spéciale attention à la séquence historique et au rôle principal du mineur.

La visite permet d'accéder par un train de mine à la galeria Sant Romà. L'évolution technique et l'organisation du travail dans les mines depuis la moitié du XIXème siècle jusqu'à nos jours est expliquée, tout au long d'un parcours de 450 mètres, à partir de la récréation des conditions de travail de chaque époque.

6 Mines a cel obert de Fumanya

Minas a cielo abierto de Fumanya

The Open-cast Mines of Fumanya

Minas à ciel ouvert de Fumanya

Reserves: Plaça Sant Romà, s/n

Colònia Sant Corneli

08698 Cercs

T 938 248 187 / 938 249 025

www.diba.es/museus/mmcerchs.htm

Les mines de carbó a cel obert de Fumanya es troben situades al municipi de Fígols i constitueixen un paratge d'indubtable interès geològic i paleontològic. Les activitats d'extracció minera van deixar al descobert una paret de pedra calcària que presenta un conjunt impressionant de petjades de dinosaures del cretaci superior. Entre les restes que s'han conservat es troben centenars de petjades de dinosaure, algunes de les quals tenen cinquanta centímetres, i l'empremta deixada al sòl per un cop de cua d'aquests grans animals.

Fumanya, juntament amb el Museu de les Mines de Cercs, és el punt de partida d'una ruta minera que connecta els municipis de Cercs, Fígols, Vallcebre, Saldes i Guardiola de Berguedà i recorre espais d'una gran bellesa per l'interior del Parc Natural del Cadí-Moixeró, la serra d'Ensija i els rasos de Peguera.

Las minas de carbón a cielo abierto de Fumanya están situadas en el municipio de Fígols y constituyen un paraje de indudable interés geológico y paleontológico. Las actividades de extracción minera dejaron al descubierto una pared de piedra calcárea que presenta un conjunto impresionante de huellas de dinosaurios del Cretáceo superior. Entre los restos que se han conservado se encuentran centenares de huellas de dinosaurio, algunas de las cuales miden cincuenta centímetros, y la impronta dejada en el suelo por un golpe de cola de uno de aquellos grandes animales. Fumanya, junto al Museo de las Minas de Cercs, es el punto de partida de una ruta minera que conecta los municipios de Cercs, Fígols, Vallcebre, Saldes y Guardiola de Berguedà y recorre espacios de una gran belleza por el interior del Parque Natural del Cadí-Moixero, la sierra de Ensija y los altiplanos de Peguera.

The open-cast coal mine of Fumanya, located in the village of Fígols, is a spot of an unquestionable geological and palaeontological interest. The mining extraction activities brought out into the open a calcareous stone wall where an impressive collection of dinosaur footprints from the Upper Cretaceous Period was discovered. Among the remains kept, there are hundreds of dinosaur footprints, some of which are fifty centimetres long, and the print left by the blow of the tail of one of these big animals.

Fumanya, together with the Mining Museum of Cercs, is the starting point for a mining route connecting the villages of Cercs, Fígols, Vallcebre, Saldes and Guardiola de Berguedà and covering beautiful spots inside the Natural Park of Ensija and the lowlands of Peguera.

Les mines de charbon à ciel ouvert de Fumanya se trouvent dans la commune de Fígols et constituent un paysage très intéressant d'un point de vue géologique et paléontologique. Les activités d'extraction minière découvrirent un mur de pierre calcaire présentant un ensemble impressionnant de traces de dinosaures du crétacé supérieur. Parmi les restes conservés sont spécialement intéressants les centaines de traces de dinosaures -certaines d'entre elles mesurent cinquante centimètres- et la marque laissée sur le sol par un coup de queue de ces grands animaux.

Fumanya, ainsi que le Musée des Mines de Cercs, est le point de départ d'une route minière qui relie Cercs, Fígols, Vallcebre, Saldes et Guardiola de Berguedà à travers des sites de grande beauté à l'intérieur du Parc Naturel du Cadí-Moixeró, les montagnes de la Serra d'Ensija et Rasos de Peguera.

7 Mines de petroli de Riutort

Minas de petróleo de Riutort

The Riutort Oil Mine

Minas de pétrole de Riutort

Ctra. de Guardiola de Berguedà
a la Pobla de Lillet, km 4

08694 Guardiola de Berguedà

T 938 227 059 / 608 222 525

www.diba.es/guardiola

La mina de petroli de Riutort va ser explotada a principis del segle XX, per poc temps, vist el seu baix rendiment. El petroli s'extreia de les capes de margues bituminoses que en un principi afloraven a l'exterior i que, posteriorment, van ser buscades a través de mines de galeria per treure'n un major benefici.

La visita permet endinsar-se fins a uns 340 metres a l'interior de la mina i al seu conjunt de galeries on encara avui, i després de prop de cent anys d'inactivitat, es pot observar com en alguns punts hi regalima petroli.

La mina de petróleo de Riutort fue explotada a principios del siglo XX; por poco tiempo, dado su bajo rendimiento. El petróleo se extraía de las capas de margas bituminosas que en un principio afloraban al exterior y que, posteriormente, se buscaron a través de minas de galería para obtener un mayor beneficio.

La visita permite adentrarse hasta unos 340 metros al interior de la mina y a su conjunto de galerías donde, aún en la actualidad y tras cerca de cien años de inactividad, se puede observar cómo en algunos puntos rezuma petróleo.

The Riutort Oil Mine was exploited at the beginning of the 20th century for a very short period of time, due to its low performance. Oil was extracted from the tar marl layers that, at the beginning, came out to the surface and that later, were found through gallery mines. The visit allows visitors to go down 340 m to the inside of the mine and its galleries in which, even today, after almost one hundred years of inactivity, some oil still oozes.

La mine de pétrole de Riutort fut exploitée au début du XXème siècle pendant peu de temps à cause de son faible rendement. Le pétrole était extrait des couches présentant des marnes bitumineuses qui au début affleuraient à l'extérieur puis, postérieurement, furent recherchées à travers les mines à galerie pour obtenir un rendement supérieur.

La visite permet de s'enfoncer jusqu'à 340 mètres à l'intérieur de la mine et accéder à l'ensemble des galeries où, aujourd'hui, après un siècle d'inactivité, nous pouvons voir des endroits d'où s'écoule du pétrole.

8 Museu del Ciment Asland de Castellar de n'Hug

Museo del Cemento Asland de Castellar de n'Hug
Asland Cement Museum at Castellar de n'Hug
Musée du Ciment Asland de Castellar de n'Hug

Paratge Clot del Moro, s/n
08696 Castellar de n'Hug

T 938 257 037 / 938 257 066

www.mnactec.com

L'any 1910 el comte de Güell, mecenes de l'arquitecte Antoni Gaudí, va encarregar a Rafael Guastavino la construcció de la que seria la primera fàbrica de ciment pòrtland a Catalunya. La va fer construir al Clot del Moro –Castellar de n'Hug– per aprofitar la pedra calcària de la zona.

La fàbrica, propietat de l'empresa Asland, va funcionar fins a la dècada dels seixanta. L'antic edifici, que ofereix una imatge de gran impacte visual, va quedar enrunat després del tancament de la fàbrica. La galeria inferior ha estat restaurada i acull la seu del Museu de la Fàbrica de Ciment Asland de Castellar de n'Hug, que ofereix una exposició sobre un dels materials més importants del segle XX: el ciment.

En el año 1910, el conde Güell, mecenas del arquitecto Antoni Gaudí, encargó a Rafael Guastavino la construcción de la que sería la primera fábrica de cemento portland en Cataluña.

La hizo construir en Clot del Moro –Castellar de n'Hug– para aprovechar la piedra calcárea de la zona.

La fábrica, propiedad de la empresa Asland, funcionó hasta la década de los sesenta. El antiguo edificio, que ofrece una imagen de gran impacto visual, quedó derruido tras el cierre de la fábrica. La galería inferior ha sido restaurada y acoge la sede del Museo de la Fábrica de Cemento Asland de Castellar de n'Hug, que ofrece una exposición de uno de los materiales más importantes del siglo XX: el cemento.

In 1910, the Count of Güell, patron on the well-known architect Antoni Gaudí, arranged the construction of what became the first Portland cement factory in Catalonia. He ordered to have it built at the Moor Pit – Castellar de n'Hug – to make use of the calcareous stone existing in that area.

The factory, owed by the Asland Company, operated until the 1960s. The old building, which offers an image of great visual impact, was demolished after the factory closed down. The lowest gallery has been restored and fitted out as The Asland Cement Factory Museum, part of the Science and Technology National Museum of Catalonia system. The museum shows an exhibition on one of the most relevant materials of the 20th century – cement.

En 1910, le comte Güell, mécène de l'architecte Antoni Gaudí, chargea Rafael Guastavino de la construction de ce qui allait devenir la première usine de ciment portland de la Catalogne. Elle fut construite à El Clot del Moro –Castellar de N'Hug– pour profiter de la pierre calcaire de la zone.

L'usine, propriété de l'entreprise Asland, fonctionna jusqu'en soixante. L'ancien bâtiment, d'aspect impressionnant, tomba en ruines après la fermeture de l'usine. La galerie inférieure fut restaurée et est devenue le siège du Musée de l'usine de ciment Asland de Castellar de n'Hug qui présente une exposition sur l'un des matériaux les plus importants du XXème siècle : le ciment.

La guia per fer **Turisme**Total a prop de Barcelona

La guia **A prop. Activitats turístiques. A la província de Barcelona** ho trobaràs tot: paratges naturals, turisme rural i agroturisme, gastronomia, esports d'aventura, rutes de llegenda, turisme industrial, termalisme, art i cultura... Més del que et pots imaginar. Descobreix-ho. Demana-la al 934 022 966 o a www.turismetotal.org.

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Mapa de situació

Punts d'informació turística

Consorti de Promoció Turística del Baix Llobregat T 936 852 400	Consorti de Turisme de l'Alt Berguedà T 938 221 500 / 938 213 553
Oficina d'Informació Turística de Collbató T 937 779 076	Oficina d'Informació Turística de Berga T 938 211 384
Oficina d'Informació Turística de Castelldefels i de la comarca del Baix Llobregat T 936 352 727	Oficina d'Informació Turística de la Pobla de Lillet T 938 236 146
Oficina d'Informació Turística de Montserrat T 938 777 701	Oficina d'Informació Turística de Castellar de n'Hug T 938 257 016
Consorti de Turisme del Cardener T 938 361 708	Oficina d'Informació Turística de Cercs T 938 248 187
Oficina d'Informació Turística de Cardona T 938 692 798	Oficina d'Informació Turística de Guardiola de Berguedà T 938 226 005
Oficina d'Informació Turística del Parc Fluvial Colònies del Llobregat T 938 380 093	Oficina d'Informació Turística de Bagà T 938 244 862 / 619 746 099